

[Hastrup.]

betrages som en overgangsforanstaltning, ja, ligefrem som et middel til at nå frem til en frigivelse af byggeriet, idet regeringen var, som det hed,

„fast besluttet på nu at skride til en endelig afvikling af byggereguleringen så hurtigt som muligt“.

Hensynet til produktionens omfang var således det afgørende. Man var overbevist om, at jo mindre boliger der blev bygget, des flere ville der blive, og med denne begrundelse tilsidesatte man andre vægtige hensyn og så bort fra den risiko, som bestod i, at der i en ikke nærmere tidsbegrænset periode næsten udelukkende ville blive opført boliger, som i det lange løb måtte anses for utilstrækkelige til at opfylde befolkningens boligbehov.

Ved det nye folketings sammentræden forelå imidlertid betænkningen fra boligministeriets såkaldte kapacitetsudvalg, og det fremgik heraf, at man også har overvejet den her omtalte bekendtgørelse og dens konsekvenser for boligbyggeriet.

Udvalget har ikke villet tage stilling til spørgsmålet om, hvorvidt de fastsatte grænser medfører fare for en forringelse af boligstandard, eller til de sociale momenter, der er fremhævet i denne forbindelse; men om det, som var motiveringen for den nye form for byggeregulering, hensynet til produktionen, hedder det i udvalgets betænkning — jeg beder om tilladelse til et citat —:

„Udvalget mener ikke, at en frigivelse af boligbyggeriet efter disse retningslinjer vil fremme bestræbelserne for større effektivitet og arbejdskraftbesparelse og derved bidrage til en forøgelse af det samlede byggeri.“

Jeg kan ikke se rettere, end at udvalget hermed underkender mulighederne for at realisere selve formålet med det regulerings-system, der har været opretholdt siden den 10. april.

Nu er jeg langt fra enig med kapacitetsudvalgets videre betragtninger over fordelene ved en restriktiv dirigering af arbejdskraft, således at denne i stigende grad koncentreres om et favoriseret og monopoliseret montagebyggeri. Hvis montagebyggeri er det bedste og det billigste, så lad det selv bevise dette i en fri konkurrence bl. a. med

det traditionelle byggeri. Men dette nødvendige forbehold over for udvalgets betænkning forhindrer ikke, at man må tillægge dets bedømmelse af det nuværende system en afgørende betydning. Dette gælder så meget mere, som 40 anerkendte typehusarkitekter i en erklæring, der er omtalt i dagens aviser, også er nået til det resultat, at den nye form for regulering ikke blot er til skade for boligstandard, men også for byggeriets omfang og effektivitet.

Kapacitetsudvalget er nedsat af boligministeriet og må derfor formodes at repræsentere den sagkundskab, der nyder ministeriets tillid. Dette forhold har vakt mine forhåbninger og affødt spørgsmålet til den højtærede boligminister. Vil udvalgets — og man kan for den sags skyld også medtage andres — bemærkninger give den højtærede minister anledning til at ændre det bestående restriktionssystem og erstatte det med noget andet, bedre og friere? I det hele taget er det mit håb, at vi hurtigst muligt her i tinget kan få taget fat på boligproblemet. Der er meget at ændre og endnu mere at forbedre på dette område.

Boligministeren (Kaj Andresen): Må jeg først rette en i hvert fald tilsyneladende misforståelse i det ærede medlems spørgsmål. I boligministeriets bekendtgørelse af 10. april 1964 om regulering af byggevirk-somheden er meddelelse af byggetilladelse til parcel- og rækkehusbyggeri bl. a. gjort afhængig af, at det udnyttede boligareal ikke overstiger 110 m²; sammen med bestemmelserne om håndværkerudgifternes størrelse har arealgrænsen haft til formål at fremme det billige byggeri. Derimod findes der ikke som antydnet i det stillede spørgsmål tilsvarende arealgrænser for etagebyggeriet.

Det er rigtigt, at kapacitetsudvalget har udtalt, at det ikke mener, at en frigivelse af boligbyggeriet efter de i bekendtgørelsen indeholdte retningslinjer vil fremme bestræbelserne for større effektivitet og arbejdskraftbesparelse, men udvalget gør i samme afsnit i betænkningen opmærksom på, at man ikke har taget stilling til, om andre hensyn kan begrunde indførelse af de heromhandlede regler, og ønsket om i en overgangsperiode at give en vis fortrinsret for det billigere byggeri har jo sigte på andet